

Маргрета ГРИГОРОВА

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, България

Щрихи от един непосредствен (полонистично-англицистичен) научен диалог

Margreta GRIGOROVA

St Cyril and St Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Sketches of a Friendly Academic Conversation about Polish and English Studies

Дълбоко съм убедена, че в обективното поле на науката от голямо значение са диалогичните връзки между нейните субекти, а сред тях най-приятно място заемат онези, които изразяват съпричастност и имат „топъл“ и „отворен“ характер. С проф. Людмила Костова за щастие ме свързва точно такава последователност от жестове на съпричастност, които винаги съм оценявала и прилагала с благодарност. Те са показателни като мостове между полската и английската литература, като примери за важността на мигрантското и интеркултурно битие на литературата, на компаративистиката, чиято сърцевина е диалогът. Мисля, че този юбилеен сборник е добър повод за тяхното припомняне.

Като първи щрих от този диалог бих посочила моя докторат на филологическите науки, посветен на връзката между морето и преселението в живота и творчеството на Джоузеф Конрад – поляк, роден на територията на днешна Украйна, утвърдил се като класик на английската литература на прехода от Викторианска Англия към модерните времена. Да се посветя на това за мен беше дързост, но и единственият най-привлекателен избор, когато търсех не само ново поле за изследване, но и личност на автор, която да ме вдъхновява. Освен това в България нямаше издадена обстойна научна монография за него. Озовах се в интердисциплинарна среда на споделения между Полша, английската литература и още няколко литератури световен поляк. Във финалната фаза на труда се обърнах към проф. Костова, която не само прие поканата да бъде един от рецензентите ми, но ми даде ценни съвети и ме свърза с англицистите проф. дн Стефана Русенова (автор на книга, в която „Ейми Фостър“ заема ключово място) и доц. Аспарух Аспарухов (автор на първото българско дисертационно изследване за Конрад, което обаче беше останало непублику-

вано). Тя ме въведе в специализирана среда на научен диалог. Няма да забравя и един от авторите, които ми препоръча и с чието актуално и ново за тогавашния момент изследване се запознах – Томас Маклийн „Другият Изток и британската литература през деветнадесети век. Образът на Полша и Руската империя“ (McLean, T. *The Other East and Nineteenth-Century British Literature: Imagining Poland and the Russian Empire*, 2012). Горедолу по същото време проф. Костова прие да бъде един от редакторите на научния сборник „Нобеловите награди за литература – мост между културите“ (2013).

Благодарение на проф. Костова открих една толкова интересна личност на поляк емигрант – Кристин Лях Ширма (1790–1866), писател и философ, предшественик на полския романтизъм, преводач на английски на творби на полски романтици, автор на три тома „Спомени от моето пътуване в Англия и Шотландия“ (*Anglia i Szkocya: przypomnienia z podróży roku 1823–1824 odbytey*, Warszawa, 1828) и на англоезичния труд „Литературни и политически книги за Полша. Включително наблюдения над Русия и други славянски народи и племена“ (*Letters literary and political on Poland. Comprising observations on Russia and other slavonian nations and tribes*, Edinburg, 1823).

Също благодарение на проф. Костова се запознах и рецензирах монументалната монография на украинския англицист Дмитро Дроздовски „Проблемно-тематични комплекси и философско-естетически аспекти на британския постмодерен роман“ на страниците на списание *VTU Review: Studies in the Humanities and Social Sciences* – списание на което проф. Костова посвещава забележително много енергия, идеи, труд, контакти. Вдъхновяваща беше нейната покана за публикация на страниците на списанието на студия за творческия „двуглас“ между Георги Господинов и Олга Токарчук, на която откликнахме със съавторски текст (заедно с доц. Станка Бонова и проф. Анджей Новосад) – проф. Костова бе така добра да предложи да преведе студията.

Това не са всички примери за диалогични жестове, които приканват към творчески мрежи на общуване и съграждат научни познания и споделени пространства. Многократно съм получавала отговори на въпроси или съвети, които съм търсила.

Бих искала да добавя към своя текст и още един шрих – нещо, което винаги ми е правило впечатление. Това са многото някогашни докторанти на проф. Костова, израсли и поели по собствен приносен път. С няколко от тях ме свързва творчески и научен диалог и приятелство, което също смятам за благоприятен фактор в научния и академичен свят.

С израз на благодарност, пожелавам на проф. Костова творческо дълголетие, здраве и енергия, неспирни посвещения на призиването ѝ, обич и признание!